

ÎN C H E I E R E

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de SA „Termoelectrica” și a recursului depus de SRL „Info Bon”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ella Dolganovscaia împotriva ÎMGFL nr. 14, ÎM „Infocom”, SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon” cu privire la contestarea refuzului, anularea facturilor și obligarea efectuării recalculului,

împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-au respins cererile de apel înaintate de Ella Dolganovscaia, SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon” și s-a menținut hotărârea din 19 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă:

La 11 ianuarie 2019, Ella Dolganovscaia a sesizat instanța de contencios administrativ cu cererea de chemare în judecată depusă împotriva ÎMGFL nr. 14, ÎM „Infocom”, SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon” cu privire la contestarea refuzului de a anula facturile, obligarea de a efectua recalculul și anularea facturilor (f.d.3-5).

În motivarea acțiunii a invocat că, în anul 2010, fără evidența datelor contorului de apă, în privința apartamentului său situat în mun. Chișinău, str. XXX, XXX, în mod nejustificat a fost calculată spre achitare suma de 1952,44 lei pentru încălzirea apei calde, nefurnizată în natură. În luna iulie a anului 2017, fără evidența datelor contorului de apă, în factură, în privința apartamentului reclamantei, neîntemeiat a fost calculată suma de 442,93 lei pentru încălzirea apei calde. În luna august 2017, fără evidența datelor contorului de apă, în factură neîntemeiat a fost calculată suma de 157,17 lei. În anul 2018, fără evidența datelor contorului de apă, în luna octombrie, a fost calculat prin factura nr. XXX suma totală de 399,66 lei, dintre care pentru apă rece - suma de 253,48 lei și pentru apă caldă - suma de 146,18 lei. În luna noiembrie, prin factura nr. XXX pentru suma totală de 400,66 lei, dintre care suma de 253,48 lei pentru apă rece și suma de 147,18 lei pentru apă caldă. În luna iulie 2018, prin factura fără număr, fără evidența datelor contorului de apă, în privința apartamentului reclamantei a fost calculată suma de 442,93 lei pentru încălzirea apei calde. În luna august 2018, prin factura fără număr, fără evidența datelor contorului de apă, în privința apartamentului

reclamantei a fost calculată suma de 442,93 lei pentru încălzirea apei calde. În luna octombrie 2018, prin factura fără număr, fără evidența datelor contorului de apă, a fost calculată suma de 442,93 lei pentru încălzirea apei calde. În luna noiembrie 2018, a fost calculată suma de 428,64 lei pentru încălzirea apei calde.

Reclamanta a notat că a depus un șir de cereri și plângeri în adresa ÎMGFL nr. 14. În răspunsul nr. 1-33/17 din 06 februarie 2017, ÎMGFL nr. 14 a pus responsabilitatea pentru calcularea greșită a sumelor pe seama ÎM „Infocom”, referindu-se neîntemeiat la Regulamentul Consiliului mun. Chișinău nr. 5/4 din 25 martie 2008. Regulamentul dat nu a fost publicat în Monitorul Oficial și nu a fost adus la cunoștința cetățenilor, prin urmare nu poate fi legal și nu poate fi aplicat în domeniul juridic. Mai mult ca atât, la 14 septembrie 2014 a intrat în vigoare Legea nr. 33 din 13 decembrie 2013 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în conformitate cu care, prerogativele competenței administrațiilor publice locale au fost transferate ANRE, în baza căruia Regulamentul 5/4 din 25 martie 2008 al Consiliului mun. Chișinău s-a dovedit a fi irelevant.

A menționat că, la petiția adresată către ÎM „Infocom” a parvenit răspunsul nr. 1828 din 31 iulie 2017, prin care ultimul a pus pe seama ÎMGFL nr. 14 și SA „Termoelectrica” responsabilitatea pentru calcularea sumelor pentru încălzirea apei calde.

Având răspunsuri contradictorii, la începutul anului 2018 reclamanta a depus o plângere în adresa ÎMGFL nr. 14, cu solicitarea anulării sumei de 1952,44 lei calculate nejustificat, pentru neexecutarea serviciului de încălzire a apei calde și deoarece suma specificată nu este recuperabilă în rezultatul expirării termenului de 3 ani pentru depunerea acțiunii în instanță, prevăzut în alin. (1) al art. 267 Cod Civil.

Totodată, prin reclamația indicată, reclamanta a solicitat anularea sumelor calculate nejustificat pentru încălzirea apei, contrar indicațiilor contorului.

La 06 februarie 2018, inspectorul ÎMGFL nr. 14 a examinat contorul de apă caldă instalat în apartamentul reclamantei și a întocmit actul de verificare, prin care a stabilit datele contorului de apă caldă, care au rămas neschimbate din 2010, fapt care confirmă neutilizarea apei calde și calculării eronate a sumei de 1952,44 lei.

Reclamanta a atras atenția că după stabilirea datelor contorului de apă caldă, operatorul, fără acordul abonatului, a „transferat” suma calculată nejustificat pentru încălzirea apei calde în mărime de 1952,44 lei la contul - achitarea serviciilor de încălzire.

Astfel, pentru a rezolva problema cu calcularea eronată pentru încălzirea apei calde și transferării ilegale a sumei pe contul - „achitarea serviciilor de încălzire”, ÎMGFL nr. 14 a recomandat reclamantei să se adreseze la SA „Termoelectrica”, care, după părerea lor, este responsabil pentru clarificarea problemei date.

La 15 februarie 2018, în adresa SA „Termoelectrica” reclamanta a depus o plângere privind anularea sumei eronate pentru încălzirea apei calde și restituirea supraplății pentru încălzire din cauza „transferului” neautorizat de bani calculată pentru încălzirea apei calde care nu a fost livrată.

Ca răspuns, SA „Termoelectrica” a adus la cunoștință reclamantei că întreprinderea SRL „Info Bon” este responsabilă pentru faptul dat și va examina plângerea privind recalculul sumei stabilite eronat pentru încălzirea apei și „transferarea” ei în contul „achitării serviciilor de încălzire”.

Prin răspunsul dat, susține în continuare reclamanta Ella Dolganovscaia că, SRL „Info Bon” a transferat toată responsabilitatea pentru calcule financiare pe ÎMGFL nr.

14 și a informat despre recalculul sumei de 1028,74 lei. Cu alte cuvinte, întreprinderea SRL „Info Bon” a efectuat parțial recalcularea între plata pentru încălzirea apartamentului, din care a separat samavolnic suma „transferată” pentru serviciul pentru încălzirea apei calde care nu a fost furnizat.

La 18 septembrie 2018, reclamanta s-a adresat cu o plângere în adresa ÎMGFL nr.14, înregistrată cu nr. 3-262/18, privind anularea sumei eronat calculate în mărime de 1952,44 lei pentru încălzirea apei calde nefurnizate și a sumei pentru luna iulie - 442,93 lei, august - 449,93 lei, calculate pentru încălzirea apei nefurnizate, contrar datelor contorului de apă caldă, însă la expirarea termenului de 30 de zile lucrătoare, răspunsul nu a fost primit.

A comunicat că, având o senzație de încălcarea sistematică a drepturilor sale, a telefonat SA „Termoelectrica”, reprezentantul căreia i-a explicat că calculele se vor efectua în calitate de instrument de presiune pentru a convinge reclamanta să plătească datoria în întregime și să efectueze calibrarea metrologică a contorului de apă caldă.

Reclamanta a mai indicat că furnizorul (gestionar) nu i-a eliberat prescripție pentru efectuarea verificării contorului de apă în termenele stabilite și neîntemeiat a continuat efectuarea calculelor conform normelor de consum, fără evidența datelor contorului de apă, care reclamanta le indică în fiecare lună. Mai mult ca atât, în conformitate cu norma legală, conținutul facturii nu include rubrica prescripției pentru verificarea contoarelor de apă. Astfel de prescripție pentru verificarea contoarelor de apă în termenele stabilite se eliberează în mod obligatoriu.

Solicită reclamanta anularea sumei în mărime de 1952,44 lei calculată în anul 2010 pentru încălzirea apei calde, contrar datelor contorului de apă, inclusiv având în vedere expirarea termenului de prescripție de 3 ani; recunoașterea ca fiind ilegală calcularea furnizării de apă caldă și apă rece, evidența datelor contorului de apă și anularea facturilor întocmite în anul 2017: iulie - 442,93 lei; august - 157,17 lei; în anul 2018: factura nr XXX - 399,66 lei; factura nr XXX - 400,66 lei; iulie - 442,93 lei, pentru suma totală de 3157,58 lei; obligarea furnizorului și gestionarului să efectueze recalcul, în baza datelor contorului de apă rece și apă caldă stabilite; recunoașterea ca fiind ilegal faptul calculării volumului de apă conform normativelor, fără înmânarea prescripției de verificare a contoarelor cu termenul stabilit.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, Ella Dolganovscaia a depus cerere suplimentară și a solicitat anularea facturilor de plată pentru: luna decembrie 2018, încălzirea apei calde - în suma de 4152,80 lei; ianuarie 2019, încălzirea apei calde - în suma de 4595,73 lei; februarie 2019, încălzirea apei calde - în suma de 4595,73 lei; martie 2019, încălzirea apei calde - în suma de 4595,73 lei; factura de plată nr. XXX pentru luna decembrie 2018, calcularea apei calde și reci - în suma de 1200,98 lei; factura de plată nr. XXX pentru luna ianuarie 2019, calcularea apei calde și reci - în suma de 1591,64 lei; factura de plată nr. XXX pentru luna februarie 2019, calcularea apei calde și reci - în suma de 1571,64 lei; factura de plată nr. XXX pentru luna martie 2019, calcularea apei calde și reci - în suma de 1582,33 lei; factura de plată nr. XXX pentru luna martie 2019, calcularea apei calde și reci - în suma de 1571,64 lei.

Prin hotărârea din 19 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ella Dolganovscaia. A fost anulat refuzul de a radia suma 1952,44 (una mie nouă sute cincizeci și doi) lei pentru încălzirea apei calde în anul 2010, la adresa de consum - mun. Chișinău, str. XXX, XXX și s-a obligat ÎMGFL nr. 14, ÎM „Infocom”, SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon” să excludă din facturile pentru încălzirea apei calde în anul 2010, la adresa de

consum - mun. Chișinău, str. XXX, XXX, suma de 1952,44 (una mie nouă sute cincizeci și doi) lei. În rest, pretențiile reclamantei au fost respinse ca neîntemeiate.

La 03 iulie 2020, SRL „Info Bon” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond.

La 13 iulie 2020, apel nemotivat a depus SA „Termoelectrica”, iar la 14 iulie 2020, ÎMGFL nr. 14.

Ella Dolganovscaia a depus prin intermediul serviciului poștal apel nemotivat la 16 iulie 2020.

În speță, hotărârea motivată a fost notificată SRL „Info Bon” la 04 septembrie 2020 (f.d. 172, vol. I), iar motivarea apelului a fost depusă la 29 septembrie 2020, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ;

SA „Termoelectrica” a recepționat hotărârea motivată la 07 septembrie 2020 (f.d. 173, vol. I), iar motivarea apelului a fost depusă la 29 septembrie 2020, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Ella Dolganovscaia a recepționat hotărârea motivată la 08 septembrie 2020, iar motivarea apelului a fost depusă la 15 octombrie 2020 (f.d. 169, vol. I), apelanta solicitând totodată și repunerea în termenul depunerii motivării apelului.

ÎMGFL nr. 14 în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ nu a prezentat motivarea apelului.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de ÎMGFL nr. 14 împotriva hotărârii din 19 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. A fost admisă cererea de repunere în termen înaintată de Ella Dolganovscaia cu repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului.

Prin decizia din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins cererile de apel înaintate de Ella Dolganovscaia, SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon” și s-a menținut hotărârea din 19 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În consolidarea soluției prima instanță și instanța de apel au reținut că potrivit informației despre locul de consum din mun. Chișinău, str. XXX, XXX (f.d. 61), se atestă că de SRL „Info Bon” a fost efectuat recalculul și exclusă suma de 1028,74 lei. Potrivit raportului privind recalculul pentru prepararea apei calde și încălzire pentru luna februarie 2018, s-a atestat că de SRL „Info Bon” și ÎMGFL nr. 14 au efectuat recalculul la locul de consum din mun. Chișinău, str. XXX, XXX și exclusă suma de 1028,74 lei (f.d. 62, vol. I). Potrivit actului de inspectare a sistemului de încălzire și a sistemului de aprovizionare cu apă caldă menajeră din 02 februarie 2018, se atestă că la locul de consum din mun. Chișinău, str. XXX, XXX, indicii de contor actuali sunt 99 m³, iar indicii precedenți sunt 99,4 m³. (f.d. 65-66). În factura din februarie 2018, se atestă că la locul de consum din mun. Chișinău, str. XXX, XXX, a fost exclusă suma de 1028,74 lei (f.d. 67, vol. I), iar în actul cu privire la constatarea faptului nr.123 din 29 noiembrie 2018, se atestă că în XXX din str. XXX, mun. Chișinău, sunt instalate 2 contoare de evidență a apei, contorul nr. XXX cu indicii 1316 m³ și contorul nr. XXX cu indicii 98 m³ (f.d. 80, vol. I).

Prin răspunsul din 13 februarie 2017, ÎMGFL nr. 14 a informat-o pe Ella Dolganovscaia repetat că pentru serviciul „apă caldă menajeră” calculul a fost efectuat de către ÎM „Infocom” în baza Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.5/4 din 25 martie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare din mun. Chișinău pct. 9.1.10 care prevede: în cazul în care contoarele de apă instalate la branșamentele obiectivelor

consumatorilor (persoane juridice) nu funcționează sau necesită verificare metrologică, consumatorul, conform prescripției înaintate de către furnizor, este obligat să execute în termenele stabilite lucrările prescrise. Dacă consumatorul respectiv efectuează lucrările prescrise în termenele stabilite, plata pentru volumul consumat de apă se va stabili conform mediei calculate pe ultimele două luni (dacă în această perioadă nu au fost oscilații sezoniere ale consumului de apă). În cazul în care lucrările prescrise nu au fost efectuate în termenele indicate, plata pentru volumul consumat se va efectua conform prevederilor pct. 9.4.2 sau potrivit clauzelor respective din contractul de furnizare a apei și de recepționare a apelor uzate, fără a se lua în calcul indicațiile contoarelor în funcțiune și fără drept de recalculare (f.d. 84).

Prin scrisoarea nr. 1828 din 31 iulie 2017, ÎM „Infocom” a expediat în adresa Ellei Dolganovscaia informația cu privire la sumele calculate, achitate și datoriile la serviciile: energie termică (încălzire) și energie termică (apă caldă) pentru perioada ianuarie 2012 - aprilie 2017, fiind indicat că, din aprilie 2017 ÎMGFL -14 a trecut cu calculul agentului termic la SA „Termoelectrica” (f.d. 83). La 15 februarie 2018, Ella Dolganovscaia s-a adresat SA „Termoelectrica” cu o plângere prin care a solicitat anularea sumei pentru încălzirea apei și recunoașterea ca fiind ilegală calcularea furnizării de apă caldă, solicitând expres emiterea unui răspuns în acest sens (f.d.68-69).

Cu privire la cererea Ellei Dolganovscaia prin care a solicitat rectificarea datelor operate în conținutul documentului de plată la rubrica facturării consumului de energie termică folosită la prepararea apei calde menajere, instanțele ierarhic inferioare au reținut că prin răspunsul nr. 211 din 27 martie 2018, SRL „Info Bon” a informat-o pe Ella Dolganovscaia că, în baza Contractului de prestare a serviciilor de intermediar la decontări, încheiat la 02 mai 2017 cu ÎMGFL nr. 14 din mun. Chișinău, SRL „Info Bon”, în calitate de intermediar la decontări, asigură distribuirea pe apartamente a volumelor de servicii comunale, în baza informației primare referitoare la consumul/volumul serviciilor prestate și a datelor cu privire la plătitori, prezentate de gestionarul fondului locativ. Astfel, drept rezultat al solicitării efectuării recalculului și în urma prezentării documentelor confirmative de către gestionarul fondului locativ, SRL „Info Bon” a efectuat recalculul în sumă de 1028,74 lei, pentru energia termică consumată pentru prepararea apei calde menajere, fapt care a fost reflectat în documentul de plată emis în luna martie 2018.

Cât privește dezacordul petiționarei asupra atribuirii sumelor achitate, exprimat prin intenția de achita o parte din datorie și anume doar sumele facturate pentru consumul de energie termică (încălzire), exceptând sumele pe care le consideră compromise, SRL „Info Bon” a menționat că în calitate de consumator al serviciilor publice reclamanta are obligația de a achita integral plățile datorate pentru serviciul prestat, fiind imposibilă liberarea de executare a obligației în alt fel, iar, cu referire la art. 587 Cod civil, specifică că achitarea plăților parțiale, în cazul prestației indivizibile poate avea loc doar cu acordul creditorului, respectiv al ÎMGFL nr. 14, și doar în condițiile convenite cu acesta (f.d. 85).

Prin răspunsul din 04 octombrie 2018 a ÎMGFL nr. 14, Ella Dolganovscaia a fost informată că, pentru serviciul de preparare a apei calde, calculul a fost efectuat conform Hotărârii Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002. Totodată s-a comunicat reclamantei că pentru mai multe detalii referitor la efectuarea recalculărilor pentru serviciul sus menționat se poate adresa la SA „Termoelectrica” (f.d. 82).

De asemenea s-a reținut că prin răspunsul nr. D-339/2018 emis la 04 decembrie 2018, ÎMGFL nr. 14 a comunicat că pentru lunile iulie, august și septembrie anul 2018, conform informației SA „Termoelectrica”, Ella Dolganovscaia nu și-a îndeplinit obligația de consumator și nu a înscris indicii de pe contor în bonul de plată - din acest motiv calculul a fost efectuat de către SRL „Info Bon” în baza normelor de consum aprobate conform Hotărârii Guvernului RM nr.191 din 19 februarie 2002.

Referitor la verificarea metrologică, a contoarelor de apă Ella Dolganovscaia a fost informată că, potrivit Hotărârii Guvernului nr.271 din 16 decembrie 2015 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la serviciul public de atentare cu apă și canalizare secțiunea 6 pct. 72, reiese că cheltuielile pentru verificarea metrologică le suportă proprietarii apartamentelor (f.d. 81).

În drept instanțele au reținut prevederile Legii contenciosului administrativ (în vigoare până la 01 aprilie 2019).

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a stabilit că prin acțiunea înaintată Ella Dolganovscaia a invocat tardivitatea sumei de 1952,44 lei indicate în facturile pentru încălzirea apei calde în anul 2010, considerent din care a solicitat anularea acesteia.

În acest sens s-a reiterat opinia Curții Europene a Drepturilor Omului expusă în jurisprudența sa constantă, din care se deduce că limitele de termen (prescripția), impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiției, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice și protejarea persoanelor ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate susceptibile de a provoca dificultăți în eliminarea și preîntâmpinarea actelor de injustiție.

În acest context Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în jurisprudența sa a stabilit cu valoare de principiu că respectarea termenului de prescripție este o condiție ce generează stabilitatea raporturilor juridice, or acestea devenite irevocabile în pofida expirării termenului de prescripție garantează titularului dreptului siguranța și securitatea raportului în care este parte, iar orice deviere de la acest principiu, în absența unor temeieri relevante, constituie o ingerință față de valorile protejate de CEDO (art.6) și implicit incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (Hotărârea CEDO din 18 martie 2008 emisă în cauza Dacia versus Moldova, Hotărârea CEDO din 16 iulie 2009 emisă în cauza Baroul Partener-A versus Moldova, Hotărârea CEDO din 25.11.2009 emisă în cauza IPTEH și alții contra Moldovei).

A explicat că prescripția extinctivă este termenul, la expirarea căruia în cazul în care acțiunea n-a fost înaintată, se stinge dreptul civil, apărut în urma delictului civil, la admiterea acțiunii - dreptul la apărare pe calea acțiunii civile - dreptul la acțiune. Expirarea prescripției extinctive nu duce la încetarea dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărare pe calea acțiunii civile. Dreptul subiectiv încălcat poate fi benevol executat de către persoana obligată și după expirarea prescripției extinctive. Prescripția extinctivă trebuie înțeleasă ca termen care determină granițele de timp ale cerințelor respective, dispunând de posibilitatea de exercitare forțată în ordine judecătorească.

Astfel, din analiza listei calculului și achitării pe energia termică și din materialele cauzei, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a statuat că, la caz nu se atestă probe justificative că Ella Dolganovscaia în perioada până la 11 ianuarie 2019 (data adresării cu acțiune în judecată) ar fi efectuat careva plăți benevole întru stingerea

datoriei în mărime de 1952,44 lei pentru încălzirea apei calde în anul 2010, la adresa de consum - mun. Chișinău, str. XXX, XXX, în situația în care aceasta cu vehemență nu recunoaște respectiva datorie.

La fel, a concluzionat că lipsesc probe că ÎMGFL nr. 14 sau SA „Termoelectrica” prin acțiune oblică, s-ar fi adresat în instanța de judecată în interiorul termenului de prescripție extinctivă privind încasarea forțată din contul Ellei Dolganovscaia a datoriei pentru încasarea datoriei în mărime de 1952,44 lei pentru încălzirea apei calde în anul 2010, la adresa de consum - mun. Chișinău, str. XXX, XXX.

Prin urmare, soluția instanței de fond prin care s-a anulat refuzul de a radia suma 1952,44 lei pentru încălzirea apei calde în anul 2010, la adresa de consum - mun. Chișinău, str. XXX, XXX, și s-a obligat ÎMGFL nr. 14, ÎM „Infocom”, SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon” să excludă din facturile pentru încălzirea apei calde în anul 2010, la adresa de consum - mun. Chișinău, str. XXX, XXX, suma de 1952,44 lei, a fost apreciată ca fiind întemeiată în coraport cu cele elucidate supra, având în vedere faptul că pârâții nu și-au valorificat dreptul de încasare forțată a datoriei pe calea acțiunii civile în interiorul termenului prevăzut de legislația în vigoare.

Concomitent instanța de apel a respins argumentul părții apelante SRL „Info Bon” precum că, ultima nu poate fi obligată să excludă din facturile pentru încălzirea apei calde în anul 2010, la adresa de consum - mun. Chișinău, str. XXX, XXX, suma de 1952,44 lei, or gama serviciilor de intermediar la decontări oferite de SRL „Info Bon” include: calculul serviciilor și evidența consumurilor și achitărilor; emiterea documentelor de plată; încasarea plăților și evidența datoriilor; distribuția facturilor; eliberarea informațiilor/rapoartelor conform solicitării Beneficiarului.

Nu a fost reținut nici argumentul părții apelante SA „Termoelectrica” precum că SA „Termoelectrica” nu ar trebui să aibă calitate de pârât în prezenta speță, deoarece între SA „Termoelectrica” și proprietarii de locuințe, amplasate în blocurile locative nu există relații contractuale. Or, după cum a indicat și SA „Termoelectrica” în cererea de apel motivată, ultima a încheiat cu ÎMGFL nr. 14 contract de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 6014 din 02 octombrie 2006, prin care ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate. Iar ÎMGFL nr. 14 prestează în continuare servicii de gospodărie comunală, inclusiv energie termică, către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat, care la rândul său au beneficiat de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea lor, conform facturilor primite.

Astfel, în caz de neachitare de către consumatori a sumelor datorate, ÎMGFL nr. 14 este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei, și chiar are obligația de a o face pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către consumatorii restanți. Iar în cazul reacționării acestora în instanță, SA „Termoelectrica” în condițiile prevăzute în art. 892-894 Cod Civil al RM, se poate adresa în instanță cu acțiune oblică.

Drept, urmare, cu raportare la acțiunea în cauză atât ÎMGFL nr. 14, cât și SA „Termoelectrica” au omis să sesizeze instanța cu cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei în sumă de 1952,44 lei.

Cu privire la capătul acțiunii privind recunoașterea ca fiind ilegală calcularea furnizării de apă caldă și apă rece, evidența datelor contorului de apă și anularea facturilor întocmite în anul 2017, 2018 și 2019, Completul a susținut soluția primei

instanțe cu privire la netemeinicia acesteia și a respins argumentele apelantei Ella Dolganovscaia expuse în vederea casării hotărârii instanței de fond în această pare, din considerentele că fondul locativ din care face parte și apartamentul Ellei Dolganovscaia beneficiază de energie termică livrată de către SA „Termoelectrica”, în baza contractului încheiat cu gestionarul fondului locativ, iar după cum prevede legea, aceasta are obligația stabilită de a achita contravaloarea serviciului prestat, conform facturilor primite. Sumele calculate pentru serviciile de apă potabilă și apă caldă menajeră se datorează faptului că locatarii apartamentului din mun. Chișinău, str. XXX, XXX, în cauză nu au respectat cerințele impuse și nu au verificat la timp contoarele de evidență a apei. Anterior contoarele au trecut verificarea metrologică în luna iulie 2013, astfel următorul termen de verificare a fost iulie 2018. La expirarea termenului stabilit locatarii au omis să efectueze verificarea metrologică, respectiv ÎM „Infocom” a calculat plata pentru aceste servicii conform normelor stabilite. Subsecvent s-a menționat că despre expirarea termenului de verificare metrologică a apometrelor locatarii au fost preavizați prin intermediul facturilor de plată eliberate de centrul de calcul ÎM „Infocom”. În facturile emise pentru serviciile de apă potabilă și apă caldă menajeră sunt indicate datele referitoare la apometrele instalate în apartament, informația prezentată conține rubrici referitoare la indicii precedenți și actuali ai contoarelor, totodată este indicată data expirării termenului de verificare metrologică. Astfel, locatarii au dispus de informația necesară și a fost adus la cunoștință data la care aceștia urmează să efectueze următoarea verificare a contoarelor.

În speță, deși Ella Dolganovscaia a fost informată asupra necesității verificării metrologice a contorului, ultima nu a solicitat, prin cerere, furnizorului de a se prezenta, în termenul indicat în cerere, pentru a deconecta contorul în scopul verificării.

La 05 iulie 2021, SA „Termoelectrica” a depus recurs nemotivat prin care a solicitat casarea deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinsă integral acțiunea (f.d.48, vol. II).

La 06 iulie 2021, recurs nemotivat a fost depus și de SRL „Info Bon” (f.d.50, vol. II).

Potrivit avizelor de recepție SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon” au recepționat copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău la 02 august 2021 (f.d.53,55 vol. II).

La 16 august 2021, SA „Termoelectrica” a depus recurs motivat prin care a reiterat argumentele expuse la examinarea cauzei în fond și în ordin de apel.

A menționat că nu este de acord în parte cu deciziile instanțelor inferioare, le consideră ilegale, neîntemeiate și pasibile casării, or reieșind din prevederile contractului, SA „Termoelectrica” doar livrează energie termică până la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță a instalațiilor termice care este stabilit la branșamentul termic al blocului locativ din mun. Chișinău, str. XXX, neavând astfel careva tangențe cu serviciul de livrare a energiei termice, calcularea, anularea și excluderea sumelor din documentele de plată realizate de către ÎMGFL nr.14 în proces de lichidare în raport cu blocul de locuit respectiv. În acest sens, nu poate influența nici asupra deciziei de a exclude din facturile pentru încălzirea apei calde în anul 2010 a careva datorii. Astfel, doar Gestionarul fondului locativ (ÎMGFL nr.14 în proces de lichidare) este responsabil de acțiunile revendicate în conținutul cererii.

Statuând cu certitudine că argumentele expuse în prezentul recurs sunt întemeiate, circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către instanțe, însă normele de

drept material au fost aplicate eronat, solicită instanței de recurs de a admite prezentul recurs, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea obligării SA „Termoelectrica” de a exclude din facturile pentru încălzirea apei calde în anul 2010, suma de 1952,44 lei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea în partea ce ține de SA „Termoelectrica”.

La 11 octombrie 2021, SA „Termoelectrica” a depus recurs suplimentar prin care a invocat repetat că nu poate avea calitate de pârât în acțiunea respectivă făcând referire la unele decizii cu titlul de practică judiciară.

În conformitate cu art.244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art.245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 08 iunie 2021. La 05 iulie 2021, SA „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva decizie din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de SA „Termoelectrica” la 02 august 2021, iar la 16 august 2021 a fost depus recurs motivat (f.d. 61-63, vol. II). Astfel, recursul depus la 05 iulie 2021 și motivarea recursului prezentată la 16 august 2021, sunt în termen.

SRL „Info Bon” până la momentul examinării admisibilității recursului nu a depus un recurs motivat.

La 27 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursurilor depuse de SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 58,59, vol. II), însă intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Examinând recursurile depuse de SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon”, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

Referitor la recursul depus de SRL „Info Bon”, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, în conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin.(2).

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit căroro procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termen, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, reieșind din prevederile art. 109 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din actele cauzei cert rezultă că la 08 iunie 2021 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei (f.d. 23, vol. II).

Actele cauzei nu atestă date când a fost expediat dispozitivul deciziei instanței de apel în adresa participanților la proces, inclusiv SRL „Info Bon”.

La 06 iulie 2021 SRL „Info Bon” a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel.

Totodată, din avizul poștal de recepție nr. DS8001907870AS se confirmă faptul că SRL „Info Bon” a recepționat decizia motivată din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău la 02 august 2021 (f.d. 55, vol. II).

Distinct se reține că decizia motivată din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md.

Cele menționate supra denotă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă începând cu 03 august 2021, ziua imediat următoare de la data notificării SRL „Info Bon” a deciziei integrale a instanței de apel.

Cu toate acestea, SRL „Info Bon” nu a depus recursul motivat împotriva deciziei instanței de apel.

De altfel, SRL „Info Bon”, a dispus de suficient timp pentru a-și valorifica dreptul de a prezenta recursul motivat în interiorul termenului legal prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Or, fiind cea interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, SRL „Info Bon” trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului și prezentării motivării acestuia în conformitate cu art. 245 din Codul administrativ. Ca și consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al SRL „Info Bon”, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri

judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de SRL „Info Bon” ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Referitor la recursul depus de către SA „Termoelectrica” se rețin următoarele.

În conformitate cu art.246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art.246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont

pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de către SA „Termoelectrica” și SRL „Info Bon”.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către SA „Termoelectrica” și recursul depus de către SRL „Info Bon” se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron